

Szczegółowa specyfikacja techniczna oprogramowania statystycznego dla Uniwersyteu Jana Kochanowskiego w Kielcach .

1. Cechy użytkowe oprogramowania:

- z oprogramowania mogą korzystać przez okres trzech lat (od 1 grudnia 2018 r. do 30 listopada 2021 r.) do celów edukacyjnych i badawczych wszyscy pracownicy i studenci Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach;
- możliwość instalacji oraz korzystania z oprogramowania na domowych komputerach pracowników oraz studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach;
- główne środowisko pracy w programie w języku polskim (anglojęzyczne zwroty jedynie w niewielkim zakresie całego interfejsu);
- uaktualnienia do nowych wersji w czasie obowiązywania umowy (bez dodatkowych opłat);
- użytkownicy mają prawo do pomocy technicznej bez wnoszenia dodatkowych opłat (pomoc techniczna jest świadczona za pośrednictwem poczty elektronicznej i telefonicznie w godzinach pracy biura Dostawcy);
- pomoc techniczna świadczona w języku polskim;
- rozbudowana pomoc elektroniczna zawierająca opisy poszczególnych opcji programu oraz dla wybranych modułów opisane krok po kroku przykłady analiz.

2. Środowisko pracy z programem i korzystanie z zewnętrznych danych

- Dane mogą być składowane w arkuszu danych umożliwiającym interakcyjne wprowadzanie i przekształcanie danych (sortowanie, transformacje zmiennych, ułoż w stertę/rozrzuć po zmiennych) oraz import i eksport danych (m.in. z plików Excel i plików tekstowych).
- Oprogramowanie ma możliwość łączenia ze standardowymi bazami danych (SQL Server, MS Access i inne) przez OLE DB.
- Wczytywanie i zapis danych w formacie Excel (.xls, .xlsx, .xlsb, .xlsm), tekstowym, csv, html i innych.
- Wczytywanie i zapis plików danych w formatach: Statistica, SPSS, SAS, JMP, Minitab
- Oprogramowanie zawiera wbudowany, zgodny ze standardami język programowania Visual Basic, który umożliwia dostęp programowy do funkcji programu, programowanie własnych procedur analitycznych oraz automatyzację prac.
- Środowisko użytkownika umożliwiające graficzne definiowanie projektu analitycznego w postaci schematu (grafu), w którym źródła danych, procedury przetwarzania danych i wyniki reprezentowane są przez ikony, a przepływ danych obrazują strzałki.
- Możliwość uruchamiania procedur w językach R i Python w projektach analitycznych zdefiniowanych jako schemat graficzny (graf).
- Oprogramowanie działa na stanowisku komputerowym pod kontrolą systemu operacyjnego Windows 7/8/10.

3. Zarządzanie wynikami

- Oprogramowanie zapewnia możliwość tworzenia raportów z analizy, z możliwością zapisania w formacie PDF.
- Przesyłanie wyników (tabel, wykresów) do dokumentów edytora tekstowego (np. MsWord).
- Raport otrzymywany przy pomocy Oprogramowania przypomina dokument edytora tekstu, a poszczególne obiekty (np. wykresy, arkusze, arkusz czy wykres MS Excel) umieszczane są w nim kolejno, jeden za drugim. Raporty mogą być zapisywane nie tylko we własnym formacie oprogramowania, ale także w postaci plików RTF, HTML.
- Oprogramowanie pozwala na zapis dokumentów (arkusze danych i wyników, raporty) w postaci plików HTML, gotowych do opublikowania w Internecie lub Intranecie.
- Możliwość aktualizacji utworzonych wykresów po zmianie danych źródłowych (automatycznie lub przez użytkownika)

- Możliwość edycji wykresów po ich wstawieniu do dokumentu edytora tekstowego (tzn. wykresy mogą być wstawiane jako obiekty OLE) na komputerach z zainstalowanym Oprogramowaniem.
- Wynikowe tabele mają format pliku danych, dzięki czemu można na nich (tzn. na wynikowych tabelach) łatwo wykonywać kolejne analizy.

4. Funkcjonalność oprogramowania:

Oprogramowanie udostępnia w jednym środowisku użytkownika następujące funkcje analityczne:

- Statystyki podstawowe i tabele
- Możliwość wykonywania analiz w grupach
- Wykresy: histogramy, wykresy rozrzutu, wykres workowy, wykresy średnia i błędy, wykresy ramkawaśy, wykres składowych zmienności, wykresy zakresu, wykres rozrzutu z błędem, obrazkowe wykresy rozrzutu, wykresy rozrzutu z rysunkami, wykresy rozrzutu z histogramami, wykresy normalności, wykresy kwantyl-kwantyl, wykresy prawdopodobieństwo-prawdopodobieństwo, wykresy słupkowe/kolumnowe, wykresy liniowe, wykresy sekwencyjne/nakładane, wykresy kołowe, wykresy brakujących danych i spoza zakresu, histogramy dwóch zmiennych, wykresy powierzchniowe, wykresy warstwiczne, wykresy wafłowe, wykresy trójkątne, skategoryzowane wykresy XYZ, skategoryzowane wykresy trójkątne, wykresy macierzowe, wykresy obrazkowe, wykresy XYZ 3W, wykresy trójkątne 3W
- Dopasowanie rozkładów
- Regresja wieloraka
- Analiza wariancji (ANOVA)
- Statystyki nieparametryczne
- Rozkłady i symulacje
- Ogólne modele liniowe
- Uogólnione modele liniowe i nieliniowe
- Ogólne modele regresji
- Modele cząstkowych najmniejszych kwadratów
- Komponenty wariancyjne
- Analiza przeżycia
- Estymacja nieliniowa
- Linearyzowana regresja nieliniowa
- Analiza log-liniowa tabel licznosci
- Szeregi czasowe i prognozowanie
- Modelowanie równań strukturalnych
- Analiza skupień
- Analiza czynnikowa
- Składowe główne i klasyfikacja
- Algorytm NIPALS dla analizy składowych głównych i metody cząstkowych najmniejszych kwadratów
- Analiza kanoniczna
- Analiza rzetelności i pozycji
- Drzewa klasyfikacyjne
- Analiza korespondencji
- Skalowanie wielowymiarowe
- Analiza dyskryminacyjna
- Ogólne modele analizy dyskryminacyjnej
- Analiza Mocy Testów
- Sieci neuronowe
- Dobór i eliminacja zmiennych (dla dużych zbiorów danych)
- Analiza koszykowa
- Interakcyjne drążenie danych

- Analiza skupień uogólnioną metodą EM i k-średnich
- Uogólnione modele addytywne (GAM)
- Ogólne modele drzew klasyfikacyjnych i regresyjnych (GTrees)
- Ogólne modele CHAID (Chi-square Automatic Interaction Detection)
- Interakcyjne drzewa klasyfikacyjna i regresyjne
- Wzmacniane drzewa klasyfikacyjne i regresyjne (Boosted Rrees)
- Multivariate Adaptive Regression Splines (MAR Splines)
- Obliczanie dobroci dopasowania
- Szybkie wdrażanie modeli predykcyjnych
- Naiwny klasyfikator Bayesa
- Support Vector Machines
- Metoda k-najbliższych sąsiadów
- Łączenie grup (klas) z wykorzystaniem algorytmu CHAID
- ICA (Independent Component Analysis)
- Losowy las (Random Forests)
- Standardowe karty kontrolne: karta X średniego i R, karta X średniego i S, karta pojedynczych obserwacji i ruchomego rozstępu (I/MR), karta sum skumulowanych (CUSUM), karta średniej ruchomej (MA), karta wykładniczo ważonej średniej ruchomej (EWMA), karty dla pomiarów alternatywnych (C, U, Np, P), karta Pareto, karty wielowymiarowe, karty wielotorowe
- Interaktywne zaznaczanie i etykietowanie punktów
- Przypisywanie przyczyn i działań
- Elastyczny, dostosowywalny system alarmowania
- Praca inżyniera i operatora; zabezpieczanie hasłem
- Karty krótkich serii
- Karty wieloźródłowe (zgrupowane i zgrupowane krótkich serii)
- Wskaźniki zdolności, wykonania i linie kontrolne dla rozkładów innych niż normalny
- Karty kontrolne w czasie rzeczywistym; zewnętrzne źródła danych
- Wielowymiarowe karty kontrolne Kart T^2 Hotellinga
- Wielowymiarowe karty kontrolne Wieloźródłowych (zgrupowanych) kart T^2 Hotellinga
- Wielowymiarowe karty kontrolne wykładniczo ważonej średniej ruchomej (MEWMA)
- Wielowymiarowe karty sum skumulowanych (MCUSUM)
- Karta uogólnionej wariancji
- Analiza zdolności procesu: wskaźniki zdolności procesów (np. Cp, Cr, Cpk, Cpl, Cpu, K, Cpm, Pp, Pr, Ppk, Ppl, Ppu i inne),
- Plany badania i analiza powtarzalności i odtwarzalności pomiarów (R&R)
- Analiza Weibulla
- Analiza doświadczenia: Ogólne możliwości
- Analiza resztowa i przekształcenia
- Optymalizacja pojedynczej lub wielu wielkości wyjściowych:
- Standardowe plany frakcyjne dwuwartościowe 2(k-p)
- Plany frakcyjne 2(k-p) o najmniejszej aberracji i maksymalnym nieuwikłaniu
- Plany eliminacyjne (Placketta-Burmana)
- Plany frakcyjne trójwartościowe typu 3(k-p) z podziałem na bloki oraz plany Boxa-Behnkena
- Plany centralne kompozycyjne (powierzchnia odpowiedzi)
- Plany kwadratów łańciskich
- Doświadczenia wg metody Taguchi
- Plany dla mieszanin i powierzchni o podstawie trójkątnej
- Plany dla ograniczonych powierzchni i mieszanin
- Plany D i A-optymalne
- Funkcjonalność text mining
- Analiza dokumentów zapisanych w formacie MS Word
- Zliczanie wystąpień słów

- Różne miary częstości występowania słów : prosta częstość, częstość binarna (ang. binary frequency), odwrotna częstość dokumentowa (ang. inverse document frequency), częstość logarytmiczna
- Możliwość określania własnej stop-listy
- Możliwość określania synonimów
- Wykonywanie rozkładu według wartości osobliwych (ang. singular value decomposition) dla miar częstości występowania słów w zbiorze dokumentów
- Analiza podstawowych przyczyn
- Optymalizacja wielkości wyjściowych
- Ogólna optymalizacja
- Wdrażanie modelu MSPC
- Analiza składowych głównych (PCA)
- Częstkowe najmniejsze kwadraty (PLS)
- Wielokierunkowe cząstkowe najmniejsze kwadraty wg partii (BMPLS)
- Wielokierunkowa analiza składowych głównych według czasu (TMPCA)
- Wielokierunkowe cząstkowe najmniejsze kwadraty wg czasu (TMPLS)
- Wykrywanie reguł asocjacji
- Analiza sekwencji
- Analiza skojarzeń
- Wykresy zmienności,
- Wykresy wielokrotne, pozwalające bezpośrednio porównywać wiele zmiennych zależnych,
- Komponenty wariacyjne z przedziałami ufności,
- Elastyczne operowanie wieloma zmiennymi zależnymi: jednoczesne analizowanie wielu zmiennych wg tego samego lub różnych planów,
- Wykresy komponentów wariacyjnych
- Tabele raportujące
- Definiowanie reguł poprawności danych
- Reguły poprawności danych
- Analiza brakujących danych
- Przekodowanie na zmienne sztuczne
- Szybkie rekodowanie
- Przekształcenia zmiennych
- Zliczanie wystąpień
- Porządkuj zmienne wielokrotnych odpowiedzi
- Kalkulator liczebności próby
- Ważenie wieńcowe przypadków
- Propensity score matching
- Podsumowanie skali pozycyjnej
- Podsumowanie skali rangowej
- Wykres dyferencjału semantycznego
- Wykres dla skali Stapela
- Rzetelność skali
- Metoda ocen porównawczych Thurstone'a
- Współczynniki zgodności sędziów
- Krzywe ROC
- Metaanaliza i metaregresja
- Kreator regresji logistycznej
- Kreator regresji liniowej
- Analiza conjoint
- Aglomeracja z punktem odcięcia

- Analiza PROFIT
- Uogólniona metoda składowych głównych (PCA)
- Porządkowanie liniowe
- Bootstrap
- Miary powiązania/efektów dla tabel 2x2
- Analiza koncentracji
- Standaryzowane miary efektu
- Test post hoc ANOVA Friedmana
- CATANOVA
- Karta CUSUM ważona ryzykiem
- Indeks KMO oraz Test sferyczności Bartletta
- Wykres Blanda-Altmana
  - Badanie ciągów pomiarów
  - Przedziały odniesienia
  - Przedział ufności dla ilorazów
  - Profile ryzyka
- Wykres słupkowy (kolorowe słupki)
- Wykres sekwencyjny
- Wykres radarowy
- Wykres mozaikowy
- Wykres kołowy (SPie plot)
- Piramida populacyjna
- Możliwość wizualizacji danych na mapach:
  - a) Gotowe szablony map dostępne w programie obejmują podział Polski na: województwa, powiaty, gminy, okręgi wyborcze, województwa w podziale na powiaty, województwa w podziale na gminy, województwa w starym podziale
  - b) Możliwość wczytywania innych niż zawarte w programie szablonów map w formacie *.shp
  - c) Kolorowanie na mapach tła obszarów wartościami zadanej zmiennej (predefiniowane palety do wyboru, możliwość ustalenia palety użytkownika, możliwość ustalenia własnych granic dla przedziałów legendy, możliwość zapisu/wczytania palety kolorów z/do pliku)
  - d) Generowanie wykresów kołowych i słupkowych (możliwość ręcznej zmiany wielkości wykresu, możliwość ręcznego ustalenia jego położenia, możliwość zmiany skalowania wysokości słupka względem wiersza/kolumny/całości, zmienny promień wykresu kołowego zależny od wartości ze zmiennej)
  - e) Wyświetlanie etykiet tekstowych pobranych z zadanej zmiennej lub zmiennej zawierającej mapowanie elementów wraz z formatowaniem zadanych przez użytkownika (kolor, krój itp.), oraz ręczną korekcją położenia etykiety względem innych elementów wykresu
  - f) Różne stany wyświetlania elementów obszaru – aktywny, nieaktywny, ukryty
  - g) Rodzaj i grubość linii rysowanych jako granice może być zmieniana przez użytkownika
  - h) Możliwość zapisu/odczytu z i do pliku wszystkich opcji wyglądu mapy
  - i) Możliwość ręcznej edycji przez użytkownika szablonów map wczytanych w programie (usuwanie obszarów, scalanie obszarów) i zapisu jako nowy szablon
  - j) Możliwość zarejestrowania wygenerowanej mapy (z wizualizacją danych) w postaci makra
- Dedykowane narzędzia do budowy modeli scoringowych za pomocą regresji logistycznej
- Możliwość budowy modelu logistycznego na podstawie prób bootstrapowych
- Budowa modelu typu SURVIVAL
- Analiza wniosków odrzuconych:
  - o parceling
  - o metoda k-najbliższych sąsiadów
- Ranking predyktorów na podstawie miar Information Value, Gini oraz V Cramera

- Narzędzie do wykrywania reguł i interakcji za pomocą metody losowy las
- Generowanie rankingu interakcji pomiędzy parami zmiennych przy użyciu regresji logistycznej
- Narzędzia do dyskretyzacji zmiennych na potrzeby modeli scoringowych – manualne i automatyczne definiowanie przedziałów dla zmiennych ciągłych oraz rekategoryzacja zmiennych jakościowych
- Diagnostowanie jakości podziału na przedziały na podstawie WoE (*weight of evidence*), wskaźnika Information Value oraz odpowiednich wykresów
- Możliwość uwzględnienia braków danych jako wartości nietypowych
- Manualne definiowanie przedziałów dla zmiennej ciągłej
- Manualne grupowanie dla zmiennej dyskretnej
- Automatyczne tworzenie przedziałów dla zmiennej ciągłej według zadanych parametrów dotyczących liczebności przypadków w poszczególnych przedziałach
- Automatyczne tworzenie przedziałów dla zmiennej dyskretnej na podstawie minimalnej liczności
- Automatyczne tworzenie przedziałów dla zmiennej ciągłej lub dyskretnej za pomocą algorytmu CHAID
- Obsługa wartości nietypowych
- Wybór reprezentantów skupisk skorelowanych zmiennych ilościowych za pomocą analizy głównych składowych
- Zapis definicji kategoryzacji zmiennych w plikach XML
- Możliwość wczytania skryptu dyskretyzacji XML i reedycja zdefiniowanych przedziałów
- Ocena jakości zbudowanych modeli na podstawie miar: Information Value, Kołmogorowa-Smirnowa, Hosmera-Lemeshowa, Dywergencji, Giniego, pola pod krzywą ROC
- Narzędzia do optymalizacji punktu odcięcia dla modeli scoringowych
  - o możliwość wyboru punktu odcięcia (*cut-off*) na podstawie analizy ROC oraz kosztów błędnych klasyfikacji
  - o możliwość wskazania od 1 do 3 punktów odcięcia
  - o zestaw narzędzi i raportów pozwalających ocenić trafność odcięcia
  - o możliwość wyboru punktu odcięcia na podstawie jednostkowych bądź średnich kosztów (np. wyrażonych kwotowo)
- Możliwość symulacji zyskowności modelu scoringowego dla wczytanego portfela w zależności od przeznaczenia modelu i podanych przez użytkownika parametrów dodatkowych
- Narzędzia do badania stabilności populacji i cech
- Zapis zbudowanego modelu scoringowego w postaci tablicy/karty scoringowej
- Zapis tablicy scoringowej w postaci arkusza Excel
- Generowanie raportu opisującego powstałą kartę scoringową
- Raporty: cech (*characteristic report*), końcowej punktacji (*final score report*), wykresy Bad rate oraz Odds
- Obliczenie wartości scoringu dla nowych danych na podstawie zbudowanych modeli scoringowych
  - o obliczanie scoringu dla nowych danych na podstawie wybranego modelu
  - o możliwość obliczania PD (*default probability*)
  - o skalowanie wartości PD dla modeli budowanych na zbalansowanym zbiorze danych
  - o obliczanie prawdopodobieństwa dla modeli typu SURVIVAL
- Ocena kart scoringowych zapisanych w postaci XML
- Ocena modeli na podstawie scoringu bądź prawdopodobieństwa zapisanego w arkuszu danych
- Ocena jakości zbudowanych modeli na podstawie miar: IV (Information Value), KS (Kołmogorowa-Smirnowa), Hosmera-Lemeshowa, Dywergencji, Giniego, Pola pod krzywą ROC
- Analiza lift: wykres lift, wykres gain, raport wartości lift

5. Szkolenie

Wykonawca w ramach zakupu oprogramowania statystycznego zapewni przeprowadzenie w siedzibie Zamawiającego (salę zapewni Zamawiający) dwa standardowe szkolenia Wykonawcy.

Szkolenia Wykonawcy mają być przeznaczone dla pracowników Uczelni, które pozwolą uczestnikom efektywnie wykorzystać narzędzia analizy danych programu statystycznego w badaniach naukowych i dydaktyce. Każde ze szkoleń ma trwać ok. 4 godzin i może mieć formę prezentacji, w której będzie mogła uczestniczyć dowolna liczba uczestników (w zależności od pojemności sali/auli Zamawiającego.)

Szkolenia powinny być przeprowadzone w terminie:

- pierwsze szkolenie nie później niż w lutym 2019,
- drugie szkolenie między październikiem 2020 a lutym 2021.

Dokładne terminy szkoleń zostaną uzgodnione przez Strony do 4 tygodni od dnia dostawy oprogramowania.